

Posudek oponenta na rigorózní práci Mgr. Víta Svobody, „Stát a církev v Československu v letech 1948 až 1989“, 200 str., literatura a právní předpisy str. 201-210, přílohy (4) nestránkovány

Velký počet titul nejrůznější povahy a celkově značný rozsah této literární produkce o obecně církevních, quasiprávních i o právních poměrech církví a náboženských společností v realitě let 1948 – 1989 umožňuje rigoróznímu zpracovateli zpracovat a předložit k obhajobě poměrně kvalitní text. Tak je tomu i v tomto případě.

Autor, s výjimkou Úvodu a Závěru rozdělil materií na celkem 6 kapitol, v nichž postupoval chronologicky, přičemž právní úpravu obsaženou v ústavách, ústavních zákonech, zákonech i podzákoných předpisech, která se týkala všech církví a všech duchovních probírá většinou v kapitole druhé o vztahu římsko-katolické církve a státu. Autorovo dělení, jak o něm vykládá v úvodu (od str. 3) nebo v Závěru (str. 191) – hovoří o pěti základních částech – nekoresponduje s obsahem (str. 1-3), který se člení do VI. Kapitol. V jednotlivých kapitolách postupuje autor chronologicky, přičemž jádrem této chronologie je kombinace sledu politických událostí a normativních respektive aplikačních aktů převážně proticírkevních a vnitrocírkevní reakce na ně, což je vesměs doprovázeno právní argumentací nebo polemikou s ní. Zdá se mi, že jistý inspirativní příklad tu sehrálo pojetí v základní práci V. Vaška.

V připojeném přehledu právních předpisů jsou umístěny i konkrétní akty aplikace práva a různé administrativní projevy (byť dobově prakticky s normativním dopadem) i různě nazvané formulace právních názorů (vyjádření, stanovisko) tehdejších státních orgánů pod společným názvem, i když alespoň grafickou snahu oddělit administrativní akty moci výkonné a usnesení vlád je zřetelné.

Nekoriguji to, co bylo převzato z použitých zdrojů, ale na několik nepřesností v Úvodu a Závěru přece jen upozorňuji: ústava 9. května 1948 není z padesátých let (str. 5), odnětím matrik (str. 193) nevzala za své tradice několik tisíc let stará, ale u nás tehdy stará jen cca tři a půl (zápisy od sv. Jindřicha v Praze), respektive dvě století (normy Josefa II. o matrikách z let 1781 a 1784) nebo (str. 197), že snad všechny nekatolické církve na Slovensku mají jedno vedení (?).

Jinak oceňuji autorovu snahu o faktografickou úplnost a doporučuji práci k obhajobě.

V Praze dne 25. května 2006

Doc. JUDr. Vladimír Kindl